

הבינלאומי

דוח על הסיכונים
גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 30 ביוני 2024

מאפיין

תוכן עניינים

עמוד	
4	חלק 1 - כללי
8	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
9	סיכונים מובילים ומתפתחים
14	הון ומינוף
14	חלק 3 הרכב ההון
20	חלק 4 - יחס המינוף
22	סיכון אשראי
22	חלק 5 - סיכון אשראי
34	חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי
38	סיכון שוק
38	חלק 6 - סיכון שוק
39	חלק 6 א - סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובתיק למסחר
46	סיכון נזילות
46	חלק 7 - סיכון נזילות

רשימת הטבלאות

עמוד	
8	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
13	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
16	הרכב ההון הפיקוחי (CC1)
20	יחס המינוף (LR1) (LR2)
22	מידע נוסף על על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה
25	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
26	שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)
27	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
29	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
31	סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים) בישראל
32	נתונים על הלוואות לדיור
33	סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן
34	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
35	הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CCR2) (CVA) במיליוני ש"ח
35	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)
36	הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)
38	סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)
40	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו
41	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
43	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
44	מידע נוסף על חשיפה לשינויים בשערי הריבית
47	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)
50	יחס מימון יציב נטו (NSFR)
53	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בבנק ישראל והנחיותיו, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיקלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2023 ויחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שמתפרסם לציבור. הדוח הרבעוני הינו מצומצם משמעותית בהתאם להנחיות בהוראה לגבי דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות.

מדיניות גילוי

קבוצת הבינלאומי התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק והקבוצה ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות ההערכות. לעניין זה ראו גם ההסתייגות בפסקת הרקע להלן, ובעיקר בעניין מלחמת "חרבות ברזל".

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח על הסיכונים לשנת 2023 או פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2023.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

תחולת היישום

הקבוצה הבנקאית הכפופה לתחולת היישום כוללת:
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - החברה האם.
בנק מסד בע"מ - חברת בת של הבנק הבינלאומי.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברות בנות, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
העברת כספים לבנק בדרך של דיבידנד כפופה לעמידה במגבלות של חלוקת דיבידנד על פי חוק החברות ונב"ת 331, והעברת כספים לבנק בדרך שאינה דיבידנד כפופה למגבלות נב"ת 312.

כללי

פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נדלונות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון חקיקה ורגולציה, סיכון מוניטין וסיכון מודלים.
פרוט לגבי תיאור פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי ודרכי ניהולו ראו בדוח על הסיכונים לשנת 2023.
על פרישות ומינויים של מנהלי סיכונים מסויימים בשנת 2024, ראו פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה וסעיף פרישות ומינויים בפרק מממשל תאגידי ליום 30 ביוני 2024.

רקע

דוח הסיכונים נערך על רקע התפתחויות שונות בסביבת המאקרו, הנגזרות בין היתר ממלחמת חרבות ברזל, כפי שיפורט בהמשך, המשפיעות על הסביבה הכלכלית והעסקית שבה פועל הבנק. ברבעון השני של השנה נמשכה מגמת האינפלציה הגבוהה, אם כי נרשמה התמתנות, כשסביבת הרבית ממשיכה להיות גבוהה.

מלחמת "חרבות ברזל"

במהלך חודש יולי 2024 פרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל תחזית מעודכנת לכלכלת ישראל, המושפעת באופן ישיר ממלחמת "חרבות ברזל", שתמשיך להשפיע על המשק הישראלי גם במהלך שנת 2025. התחזית להלן מתבססת על כך, שעצימות הלחימה בחזית הדרומית תפחת ברבעונים הקרובים ושהיקף הלחימה בגזרות האחרות לא יתרחב מעבר לרמתה כעת. הנחות אלו הינן ההערכות המעודכנות של בנק ישראל, אך חשוב לציין שהתחזיות שמתפרסמות בשנה האחרונה מאופיינות ברמה גבוהה של חוסר ודאות, בעיקר לנוכח ההתפתחויות האחרונות בגזרה הצפונית.
על פי התחזית המעודכנת, הצפי הוא כי התוצר במשק יצמח בשיעור של 1.5% בשנת 2024 וב- 4.2% בשנת 2025. בפרסום הקודם, מחודש אפריל עמדה תחזית הצמיחה על 2.0%- ו- 5.0% בשנת 2024 ובשנת 2025 בהתאמה. עדכון תחזית הצמיחה כלפי מטה בוצע בעיקר בשל עדכון ההנחה לגבי עוצמת ומשך הלחימה, שגברו במהלך הרבעון השני והיו משמעותיים יותר מהערכות קודמות לגביהן.
הלחצים האינפלציוניים אומנם פחתו בשנה האחרונה. אולם, בנק ישראל שומר על מדיניות מוניטרית זהירה, עקב החשש מעליית המדד. להערכת בנק ישראל, שיעור האינפלציה לשנת 2024 יעמוד על כ- 3.0%. נתון המשקף עדכון של 0.3% כלפי מעלה מהצפי שפורסם באפריל. גם בתחזית לגבי שנת 2025 בוצע עדכון כלפי מעלה של 0.5% וכעת הערכת בנק ישראל לגבי האינפלציה בשנת 2025 עומדת על 2.8%.
בנק ישראל הוריד את הריבית בחודש ינואר האחרון ב- 0.25% לרמה של 4.5%, ומאז הותיר את הריבית ללא שינוי. בהחלטתו האחרונה, הסביר נגיד בנק ישראל כי ההחלטה להותיר את הריבית על כנה נבעה מאי ודאות בשווקים, בשל הסיכונים הגיאופוליטיים, זאת למרות שהאינפלציה נמצאת בתוך טווח היעד. הנגיד הדגיש, כי ברבעון האחרון חלה עלייה מסויימת בסביבת האינפלציה והוועדה המוניטרית עדיין חוששת מעלייה חוזרת של האינפלציה בשל המלחמה, אך גם בשל צפי לעליית מחירי הנפט בעולם וההתנהלות הפיסקלית של הממשלה.
תחזית בנק ישראל לשנת 2024 צופה, שהגירעון בתקציב הממשלה בשנים 2024 ו- 2025 יסתכם ב- 6.6% וב- 4.0% תוצר, בהתאמה. תחזית זו תעלה את יחס החוב תוצר לרמה של 67.5% בשנת 2024 ול- 68.5% בשנת 2025. בהשוואה לתחזית הקודמת מאפריל, התחזית הנוכחית מגלמת עדכון כלפי מעלה של 0.5% תוצר בתחזית להוצאות הביטחון, בגין הלחימה המתמשכת.

האירועים הביטחוניים והגיאופוליטיים ימשיכו ללוות את המשק גם ברבעונים הקרובים. להתמתנותם או התגברותם, תהיה השפעה ישירה על שער החליפין של השקל מול הדולר.

בעדכונים האחרונים שביצעו סוכנויות הדירוג Fitch, Moody's ו-S&P, הושאר אופק הדירוג של מדינת ישראל על מצב שלילי. אופק זה משאיר את האפשרות לכך, שבמידה והסיכונים הגיאופוליטיים הקשורים למלחמה יחריפו או יתרחבו, מצבה הכלכלי של ישראל יפגע ויביא לכך שדירוג המדינה יירד שוב. ביום 12 באוגוסט 2024, סוכנות הדירוג Fitch החליטה להוריד את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם אופק דירוג שלילי. הסוכנות נימקה את החלטתה בכך שהסיכונים הגיאופוליטיים והביטחוניים גברו לאחרונה ובנוסף לכך, הגירעון הממשלתי ממשיך לגדול כאשר הסוכנות מעריכה שהוא יגיע לרמה של 7.8% בשנת 2024 לעומת תקרת הממשלה העומדת כעת על 6.6%. אומנם, סוכנויות הדירוג רואות בכלכלת ישראל יסודות יציבים, אך להחרפת או התפשטות הסיכונים הביטחוניים תהיה השפעה על החלטתם ברבעונים הקרובים. יש לציין, כי חוזי ה-CDS לחמש שנים על ישראל, חוזים המספקים ביטוח כנגד חדלות פירעון של מדינה, נסחרים כעת ברמות של מעל 140 נקודות בסיס. אומנם, מדובר ברמה מעט נמוכה יותר מזו שנצפתה בתחילת המלחמה, ברבעון האחרון של שנת 2023, אך עדיין מדובר ברמה הנמצאת הרחק מעל הממוצע הרב שנתי ההיסטורי של כ-60 עד 70 נקודות בסיס.

לפרטים נוספים בדבר ההתפתחויות הכלכליות במשק, ראו פרק התפתחויות כלכליות עיקריות בדו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2024.

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק את ההתמודדות עם קשיי המלחמה והשלכותיה, נקט הבנק בסדרה של הקלות משמעותיות, הן במסגרת הוראת השעה שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים (כמפורט בהמשך), והן בהקלות נוספות שכללו הרחבת ההטבות לאוכלוסיות שונות, בכללן כוחות הביטחון ואנשי קבע.

על רקע המלחמה, פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה), במסגרתה ניתנו הקלות שונות שגיבש הפיקוח על הבנקים, על מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. לפרטים בעניין הוראה זו והוראות רגולטוריות נוספות, ראה חקיקה ויוזמות רגולטוריות, לפרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים. בנוסף, ביום 15 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה סיוע רוחבי ללקוחות, שגובש בשיתוף המערכת הבנקאית (להלן - "המתווה הבסיסי"), הכולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות "המעגל הראשון" (המתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, אזרחים שפונו מבתם על ידי גורם רשמי, מגויסי מילואים בצו 8 ובעלי קרבה ראשונה לחללי המלחמה, לחטופים או לנעדרים).

ביום 8 בנובמבר 2023, הודיע בנק ישראל על הרחבת לקוחות "המעגל הראשון" במתווה, על ידי הכללת האוכלוסייה המתגוררת ביישובי צפון הארץ, או בעלי עסק ביישובי הצפון, אשר פונו על ידי גורם רשמי נכון לתאריך 7 בנובמבר 2023, והמתגוררים באחד מהישובים המופיעים ברשימות המפורסמות באתר בנק ישראל.

ביום 17 בדצמבר 2023, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה הבסיסי בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 בינואר 2024. כמו כן, הוסיף ל"מעגל הראשון" את אוכלוסיית משתתפי מסיבת "נובה" ברעים ואת חשבוניותיהם של חטופים, נעדרים ואחיהם. במתווה המוארך נתנו הקלות נוספות בתחום האשראי.

ביום 4 במרס 2024, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 באפריל 2024. כמו כן, אוכלוסיית "המעגל הראשון" הורחבה כך שתכלול גם תושבי ישובים שהתקבלה החלטת ממשלה לפנותם אך טרם פונו בפועל, נפגעי מסיבת "פסיידאק" ומפגשי ההיערכות לפסטיבל "מידברן" וחיילי מילואים שאושפזו בבית חולים לתקופה של שבעה ימים לפחות בשל פציעה שנגרמה בלחימה. בהרחבה זו נתנו הקלות נוספות בתחום האשראי לזכאים.

ביום 23 ביוני 2024 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 ביולי 2024. במסגרת זו הורחבה התקופה להגשת בקשות לדחיית הלוואות, הורחבו ההקלות בעמלות ומסגרת אשראי ללקוחות "המעגל הראשון" וניתנו הקלות נוספות לבעלי עסקים.

לפרטים והרחבה בדבר המתווה ראה פסקת "השפעת מלחמת חרבות ברזל" בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2024.

הבנק מיישם את המתווה ואת כל הנחיות בנק ישראל, בעניין ההיערכות למתן שירותים בנקאיים בתקופת המלחמה, תוך שמירה על עיקרון ההוגנות כלפי הלקוחות וממשיך לנטר את מצב הלוואות.

בנוסף למתווה הבסיסי כאמור, הבנק נקט שורה של צעדים נוספים על מנת לסייע ללקוחותיו. ללקוחות בעוטף עזה (בטווח של עד 7 ק"מ מהגבול) ניתנו הטבות ובכללן, פטור משלושה תשלומי משכנתא ללקוחות בעלי נכס משועבד שנמצא בעוטף ומתן הלוואות עד סכום של 20 אלף ש"ח ללא רבית והצמדה, לתקופה של שנתיים. כמו כן, ניתנו הטבות במשכנתאות לאנשי קבע בדומה למתווה הבסיסי כאמור. הוקמו שתי קרנות ייעודיות, האחת למשרתי קבע והשנייה למשרתי המילואים, על סך 100 מיליון ש"ח כל אחת, למתן הלוואות ללא רבית, לתקופה של שנה.

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקיימים מעקב שוטף בכל הנושאים והסיכונים הנובעים מהמלחמה, השלכותיה והשפעותיה הפיננסיות על הבנק ובכלל זה ההשפעות על הסיכונים השונים. בין היתר נבחנו: ההשפעות על לקוחות שעשויים להיות מושפעים יותר מהמלחמה, התנודתיות בשווקים וההשפעות על סיכונים האשראי, הנוסטרו והנזילות, היבטי המשכיות עסקית, פעילות חדרי עסקאות, סיכונים סייבר, מודלים, ציות, הלבנת הון ומימון טרור ועוד. יצוין כי בנושא סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור, מצב המלחמה דורש עירנות מוגברת מצד הבנק על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור. מחלקת הציות של הבנק, מבצעת בקורות, בדגש על איתור פעילות המשקפת "אורות אדומים" לפעילות חשודה בנושאים הקשורים בציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור.

כמו כן, בנושא סיכון סייבר, המלחמה הובילה לעלייה בניסיונות התקיפה על ארגונים בארץ, כולל תקיפות מניעת שירות (DDOS) וכן עלייה בהונאות בשילוב הנדסה חברתית. החשיפה להתממשות אירוע סייבר עולה, בין היתר, כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף, בצעדים למזעור הסיכונים, לרבות פתרונות גישה מרחוק, הגברת ניטור, חיזוק ושיפור מנגנוני הגנה והעלאת מודעות העובדים, בהתאם להתפתחות האיומים.

במסגרת השמירה על ההמשכיות העסקית, נקט הבנק בשורה של צעדים, בין היתר, קיום ישיבות יעודיות בעקבות מצב החירום, העברת עובדים לעבודה מרחוק, הפעלת סניף נייד ועוד. הבנק בוחן את המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילות בהתאם לנדרש וכן נערך לתרחישים נוספים של הסלמת המלחמה.

כאמור, עדיין לא ניתן להעריך את מלוא השפעות המלחמה על הבנק ולקוחותיו וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך המלחמה, היקפה, התפשטותה לזירות נוספות ככל שתהיה, וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שיינקטו על ידי הממשלה, בנק ישראל ורגולטורים נוספים.

לפרטים נוספים ראו בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 ביוני 2024.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

על בסיס מאוחד ליום:				
ה	ד	ג	ב	א
30.06.23	30.09.23	31.12.23	31.03.24	30.06.24
הון זמין (במיליוני ש"ח) (*)				
11,525	11,813	12,292	12,567	12,834
11,466	11,758	12,244	12,534	12,805
11,525	11,813	12,292	12,567	12,834
11,466	11,758	12,244	12,534	12,805
15,078	15,387	15,861	15,939	15,872
15,018	15,332	15,813	15,906	15,843
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ש"ח)				
108,293	109,001	108,299	106,684	113,146
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)				
10.64%	10.84%	11.35%	11.78%	11.34%
10.60%	10.79%	11.31%	11.75%	11.32%
10.64%	10.84%	11.35%	11.78%	11.34%
10.60%	10.79%	11.31%	11.75%	11.32%
13.92%	14.12%	14.65%	14.94%	14.03%
13.88%	14.07%	14.61%	14.91%	14.01%
9.24%	9.24%	9.24%	9.25%	9.24%
1.40%	1.60%	2.11%	2.53%	2.10%
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים (2)				
221,596	223,064	233,669	238,424	246,832
5.20%	5.30%	5.26%	5.27%	5.20%
5.17%	5.27%	5.24%	5.26%	5.19%
יחס כיסוי נדילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים (3)				
64,372	69,310	76,328	87,102	92,983
48,154	48,960	48,942	54,115	54,213
134%	142%	156%	161%	172%
יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים				
120,847	123,940	128,762	130,362	133,163
90,408	89,745	88,062	86,951	89,506
134%	138%	146%	150%	149%

- (*) הון, יחסי הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ויחס מינוף הינם לאחר השפעת התאמות בגין מהלכי התייעלות תפעולית - ר' באור 8 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2024.
- (1) ככלל יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס הון הכולל הנדרש הינם 9% ו-12.5%, כאשר ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, לא חלה דרישת הון נוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיר למטרת מגורים שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020) ועד 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיר לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020.
- (2) ר' חלק 4 להלן להרחבה בנושא יחס המינוף.
- (3) ר' חלק 7 להלן להרחבה בנושא יחס כיסוי נדילות.
- (4) לפני השפעת הוראות המעבר, ולפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות.
- (5) הורדת הדירוג הביאה לירידה של 0.21%-ו-0.26% ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה.

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק, וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשיפה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, בטחונית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

להלן פרטים בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים:

1. סיכון מאקרו כלכלי - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה, מושפעות באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינויי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד) המושפעים גם מהתנאים הפוליטיים והביטחוניים, עלולה להביא לפגיעה בהכנסות קבוצת הבנק, לגידול בהיקף החובות הבעייתיים ולהשפעה לרעה על תוצאות הקבוצה.

רמת סיכון המאקרו כלכלי ממשיכה להיות גבוהה על רקע, רמות האינפלציה והרביית הגבוהות, התמשכות המלחמה המכבידה על פעילות המשק, בין היתר גורמת לשיבושים בענפי פעילות משמעותיים, כגון ענפי הנדל"ן, תיירות ושרותי הארחה ופנאי. משפיעה לרעה על מצב הלווים במשק, וכן באה לידי ביטוי בהגדלת הוצאות הממשלה והעמקת הגרעון הממשלתי.

ככל שהמלחמה תימשך היא עלולה לגרום לעלייה בשיעור האבטלה, ירידה מסוימת ברמת החיים בישראל ושינויים בהרגלי הצריכה שיכולים לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי, תנודתיות בשוק ההון ובשערי החליפין ועוד.

ההשלכות כאמור, עשויות להשפיע על הפעילות העסקית של הבנק, הכנסות קבוצת הבנק, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים וכתוצאה מכך להשפיע לרעה על הרווחיות, ההון, ועל תוצאות הקבוצה.

בנוסף, קיימת אי וודאות בשווקים הפיננסיים בגין השפעותיה האפשריות של המלחמה והשפעת הפחתת דירוג אשראי נוספת של מדינת ישראל על ידי סוכנות הדירוג הבינלאומיות, כמפורט בסעיף "חרבות ברזל" בפסקת הרקע לעיל.

לפרטים נוספים, ראו פרק התפתחויות כלכליות עיקריות בדו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2024.

ההתפתחויות שתוארו, משפיעות על סביבת הסיכון, ועלולות לגרום לעלייה ברמת הסיכונים השונים, כגון, נזילות, אשראי, שוק, הלבנת הון, סייבר, המשכיות עסקית ועוד. הבנק עוקב באופן הדוק אחר ההתפתחויות, מצב המאקרו וההשפעות על הבנק. בין היתר נבחנו: ההשפעות על לקוחות הבנק בגין המלחמה והשלכותיה, התנודתיות בשווקים וההשפעות על הנוסטרו והנזילות, פעילות חדרי עסקאות, תחומי סייבר, ציות, הלבנת הון ומימון טרור (להרחבה ראו בפרק סיכון ציות להלן) ועוד. בנוסף, מתקיימים דיונים לעדכון שוטף על השפעות המצב על הבנק ולקוחותיו, לרבות מתן הנחיות שונות לגורמים השונים בבנק, וביצוע תרחישים ותרחישי קיצון.

2. סיכון אסטרטגי/מודל עסקי - התוכנית האסטרטגית של הבנק, מביאה לידי ביטוי את השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות, וכן נבחנת מול ההתפתחויות המאקרו-כלכליות והאתגרים בפניהם ניצב הבנק. התכנית האסטרטגית הקבוצתית לשנים 2023-2025 אושרה בחודש דצמבר 2022. אחת לחצי שנה, מתבצע תיקוף, ובמידת הצורך, מתבצע עדכון למהלכים או ליעדים האסטרטגיים. שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עוצמת התחרות:

שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים, עם כניסתם והעמקת אחיזתם של שחקנים חדשים וקיימים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות, כגון: בנקים דיגיטליים, מתחרים חוץ-בנקאיים, חברות ביטוח, חברות כרטיסי האשראי, חברות קמעונאיות, חברות הזנק ופינטק שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות.

שינוי במודל העסקי הבנקאי - ההתפתחויות הרבות שמתרחשות במקביל בזירות התחרות השונות בענף הפיננסי, הבנקאי והחוץ-בנקאי, בהתקדמות הטכנולוגיה, ושינויים בצרכי הלקוחות והעדפותיהם, מביאות לשינוי במודל העסקי הבנקאי.

שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכוני אבטחת מידע וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.

שינויים רגולטוריים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה באינטנסיביות בקידום הסדרתם של מהלכים להתגברת התחרות בתחומים שונים, כגון שירותי תשלום, שינויים בשוק כרטיסי האשראי והתשלומים, החלת תקן לבנקאות פתוחה שמאפשר שיתוף מידע פיננסי של לקוחות עם צדדים שלישיים, רפורמת הנידון בין בנקים, הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית, הקמת מאגר נתוני אשראי ועוד. שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים לשינויים בטעמי הצרכן, ובכללם מוכנות גוברת לצריכת שירותים פיננסיים מגורמים חוץ-בנקאיים.

התייעלות - בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות, הבנק ממשיך להתייעל באמצעות הסטת פעילות לדיגיטל, ייעול תהליכים והתאמת מודל הפעלה לסביבת הבנקאות המשתנה.

נוכח המלחמה ואי הוודאות המאפיינת את התקופה הנוכחית, הבנק ממשיך לעקוב מקרוב אחר השינויים בשווקים הפיננסיים ובוחן את ההשפעות המאקרו כלכליות והתנהלות הלוקחות על האסטרטגיה ותכנית העבודה של הבנק. במקרים בהם מזהה כי למשבר עשויה להיות השפעה מהותית על הפעילות, מבוצעות ההתאמות הנדרשות.

3. סיכון רגולטורי - מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם בשנים האחרונות. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר, השקעות מיכנויות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק והקבוצה חושף אותם לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על הבנק ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי בבנק מנוהל כחלק מהסיכון המשפטי, מסיכון הציות, ומסיכון האסטרטגיה.

מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק ובקבוצה לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק והקבוצה בתחום הציות והסדרתן בנהלים ותהליכים.

ההיבטים הרגולטוריים-משפטיים מפוקחים ומנוהלים על ידי מערך הייעוץ המשפטי במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתור, מיפוי ומזעור של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים, בין היתר, על בסיס התפתחויות אלה.

בהיבט האסטרטגי, התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל, ולוקחות בחשבון את השינויים האמורים. נוכח המלחמה, הפגיעה חסרת התקדים בציבור רחב, גיוס המוני של חיילי מילואים, התגברות מהותית בחששות מהרעה במצב הכלכלה, פעילות גופי הרגולציה, הרעה בדירוגי חוב בינלאומיים של ישראל ועוד. הממשלה הובילה צעדים של הקלות ומציאת פתרונות לקשיים ולאתגרים שהתעוררו. במסגרת זו, ביום 17 במרס 2024 פורסם חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד 2024, ולפיו בנקים שאינם בנקים קטנים (הבנקים בקבוצת הבנק נכללים בתחולת החוק) ישלמו תשלום מיוחד בשיעור של 6% מהרווח על הפעילות בישראל בתקופה שהחל מ-1 באפריל 2024 ושנת 2025 (לפרטים נוספים ראו באור 1.1' לדוחות הכספיים). במסגרת החוק נקבע מנגנון לפיו אם עלה סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים על רף של 1.2 מיליארד ש"ח ב-2024 או על רף של 1.3 מיליארד ש"ח ב-2025, יוחזר לבנקים ששילמו את החלק היחסי שלהם בהפרש ביחס לסכום התשלום השנתי של כלל הבנקים. במסגרת החוק נקבע כי שר האוצר רשאי לקבוע, עד סוף אוקטובר 2024, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, צו המקצר את תקופת התשלום המיוחד לסוף 2024. בבד בבד, במסגרת חקיקת החוק האמור, גובש מתווה, על דעת הרגולטורים הרלבנטיים והמערכת הבנקאית, במסגרתו סוכמו בחודש מאי התנאים להקמת קרן ייעודית מטעם הבנקים לסיוע לעסקים עצמאיים של אנשי המילואים ובני/ות זוגם, בהיקף כולל של כ-100 מיליון ₪. חלקו של כל בנק בקרן הינו לפי חלקו היחסי בהון ביחס לכלל הבנקים המשתתפים. הקרן מטעם הבנקים לסיוע לאנשי המילואים מנוהלת על ידי הסוכנות היהודית.

עוד קודם לפרוץ המלחמה וגם בחודשים האחרונים, לצד רפורמות ויזמות רגולטוריות רבות שקודמו ומקודמות בשנים האחרונות ביחס לענף הפיננסיים בכלל ולענף הבנקאות בפרט, נרשמה, בצל העלייה המהירה והניכרת של ריבית בנק ישראל, מגמה של העלאת יוזמות רגולטוריות וחקיקתיות, חלקן בשלב התחלתי וחלקן בהליכי יישום, אשר נועדו או שעוללות, בין היתר, להשפיע ולהתערב באופן ישיר או עקיף במחירי השירותים והמוצרים של הבנקים ובשיעורי הרבית הנהוגים במערכת הבנקאית, ביחס לצד האשראי לציבור, פיקדונות הציבור, ושירותים בניירות ערך. בהקשר הזה יש לציין גם את מכתב רשות התחרות מיום 26 במרס 2024, שנשלח לחמשת הבנקים הגדולים כולל הבנק, בדבר שימוע בטרם קביעת קבוצת ריכוז ומתן הוראות. בהתאם למכתב. בכוונת הממונה על התחרות להכריז על חמש קבוצות הבנקאות הגדולות כקבוצת ריכוז בענף סל השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים ולתת להן הוראות בתחום הפיקדונות. הבנקים זכאים להשמיע טענותיהם ביחס לכוונת הממונה בשימוע שיערך. ביום 14 בפברואר 2024, פרסם בנק ישראל "קול קורא לקבלת התייחסויות הציבור למתווה מדורג של רישוי ורגולציה מידתית לגופים חוץ בנקאיים לשם הגברת התחרות במערכת הבנקאית". ההתייעצות עם הציבור היא לגבי מתווה של מתן רישיונות "תאגיד בנקאי" והיתרים מקלים לגופים חוץ בנקאיים, לרבות חברות כרטיסי האשראי, לקבלת פיקדונות מן הציבור והעמדת אשראי כנגדם לפי מדרג וגודל, תוך הקלות ברגולציה, ותוך שימת דגש על לקוחות משקי הבית ועסקים קטנים. במסגרת זו בכוונת בנק ישראל להציע מדרג של רישיונות, שכולם רישיונות של "תאגיד בנקאי": רישיון מוסד כספי; רישיון בנק בסיסי; ורישיון בנק מורחב. מדובר, בין היתר, בהודעות ובבחינה של מהלכים, שכל אחד מהם לחוד, ובוודאי כמה מהם יחדיו, עלולים להשליך ישירות על פעילות המערכת הבנקאית ותוצאות הפעילות שלה ועל היחסים הרגולטוריים הנדרשים מהבנקים.

בשלב זה לא ניתן להעריך אם ומה תהיינה ההשפעות של שינויים אלה או חלקם, ככל שיתממשו, על הבנק. מגמות אלה החלו לחזור/חזרו בחלקן לסדר היום מספר חודשים לאחר פרוץ המלחמה, ובתקופה שלאחר תקופת הדוח.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה אפשרית על פעילות הבנק בתקופת הדיווח, ראו "מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק", בפרק ממשל תאגידי בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2024.

4. סיכון ציות - סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הדין. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכניות האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות כלכלית, הסיכון לאי קיום דיני ההגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון בנקאות הוגנת (**CONDUCT RISK**).

התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושבין המוחזקים מחוץ למדינת התושבות עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין ו-**Cross border risk**. ההשפעה של סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות, האכיפה המנהלית, ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי לרבות ה-**FATCA** וה-**CRS**.

המלחמה שפרצה בין רוסיה ואוקראינה בפברואר 2022, הובילה להטלת סנקציות חריפות על רוסיה ובלארוס מצד מדינות שונות בעולם (בדגש על ארה"ב ומדינות אירופאיות כולל האיחוד האירופי), בנוסף לסנקציות שהוטלו עוד ב-2014 לאחר פלישת רוסיה לחצי האי קרים. ניסיונות להשתמש בבנקים על מנת לעקוף משטרי סנקציות, על ידי בעלי עניין, חושפים את המערכת הבנקאית, לשורה של סיכונים, סיכון שקורספונדנטים יסרבו לתת שירות לבנק בגלל הפרות משטר הסנקציות ופגיעה בפעילות סחר חוץ ופעילות שוק ההון, סיכונים לקנסות, עיצומים, סיכונים מוניטין ועוד, בהיקף משמעותי מבעבר.

מכתב הפיקוח על הבנקים, מיום 8 ביוני 2022 בנושא סיכונים הכרוכים עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בינלאומיות ולאומיות של מדינות זרות, התייחס לסיכונים המשמעותיים להם חשופים התאגידים הבנקאיים בהקשר לעקיפת משטרי סנקציות שהוטלו על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים. הבנקים הונחו לקבוע מדיניות ונהלים בנוגע למדינות זרות, ובנוגע להתקשרות או ביצוע פעולות מול גורמים מוכרזים ברשימות כאמור, בהתבסס על נב"ת 310 בנושא "ניהול סיכונים". עוד צוין במכתב, כי סירוב לאשר עסקה, סירוב להתקשר בהסכם או הפסקת התקשרות בשל יישום מדיניות כאמור, ייחשבו סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות וכי הצעדים שיינקטו מול לקוחות התאגידים הבנקאיים במסגרת יישום האמור, ייעשו בהתאם לחובות התאגידים הבנקאיים כלפי לקוחותיהם ובין היתר בהתחשב בנסיבות ובאופי הפעולה.

מצב החירום עקב מלחמת חרבות ברזל מעצים את סיכונים הציות ונדרשת ערנות מוגברת מצד הבנק בנושא סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור, על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור.

מחלקת הציות של הבנק, מבצעת בקורות, בדגש על איתור פעילות המשקפת "אורות אדומים" לפעילות חשודה בנושאים הקשורים בציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור.

בקבוצת הבנק גובשה במדיניות הציות תפיסת ניהול סיכון הנגזרת ממשטרי הסנקציות השונים. הכללים המנחים שנקבעו נועדו ליצור איזון בין ניהול הסיכון בהתאם למדיניות שנקבעה לבין ההמשכיות הנדרשת לספק שירותים בנקאיים ובינלאומיים ללקוחות הבנק והקבוצה. לאור הרחבת הסנקציות על ידי ארה"ב בדצמבר 2023, בדגש על חובותיהם של מוסדות פיננסיים מחוץ לארה"ב, ביצע הבנק מספר פעולות בהתאם לדרישות צו ההרחבה, ובין השאר הגברת הניטור והבקורות על פעילות סחר חוץ בבנק. כמו כן, בעקבות הפרסומים על הטלת סנקציות מצד ארה"ב ומדינות באירופה על אזרחים ישראלים, גיבש הבנק כללים מנחים, הנדרשים על מנת לפעול בזירות הראויה מול החובות השונות המוטלות עליו בהיבט זה.

5. סיכונים סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכונים סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשב ענן, גוררות סיכונים תפעוליים בדגש על סיכונים סייבר ואבטחת מידע. לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגית המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק הגדיר אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק מנהל את סיכון הסייבר באמצעות נקיטת פעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחום סיכונים סייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. בתקופה האחרונה ממשיכות תקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בעולם, על ארגונים בארץ ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. התקשרות עם ספקים בבנק, מבוצעת עפ"י המדיניות והנהלים שנקבעו לניהול סיכונים שרשרת האספקה.

מלחמת "חרבות ברזל" הובילה לעלייה בניסיונות התקיפה על ארגונים בארץ כולל תקיפות מניעת שירות (DDOS) וכן עלייה בהונאות בשילוב הנדסה חברתית. החשיפה להתממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים למזעור הסיכונים כולל: פתרונות גישה מרחוק המלווים ע"י מח' אבטחת מידע, הגברת ניטור, חיזוק ושיפור מנגנוני הגנה והעלאת מודעות העובדים, בהתאם להתפתחות האיומים.

לבנק קיימות פוליסות ביטוח המקנות כיסוי ביטוחי לקבוצת הבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבו ו/או אירוע סייבר, בהתאם לתנאי הפוליסות.

6. סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - בשנים האחרונות, הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. לקבוצת הבינלאומי קיימת תכנית לשדרוג תשתיות המחשוב, אשר מקנה מענה טכנולוגי לצורך מימוש האסטרטגיה העסקית של הבנק.

7. סיכונים סביבה ואקלים - הם הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכונים סביבה - פגיעה סביבתית (זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכונים האקלים-סיכונים פיזיים (גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד) או סיכונים מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון ציות וסיכון מוניטין. השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק. השפעה עקיפה - כגון על סיכונים האשראי - עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלבנטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית על הלווה בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון משפטי וסיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה חשיבות במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראו בדוח על הסיכונים לשנת 2023 ופרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2023. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון השני של שנת 2024, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות לשנת 2023.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1) (במיליוני ש"ח)

א		ב	ג
נכסי סיכון משוקללים		דרישות הון מזעריות ^(א)	
30.06.24		31.03.24	30.06.24
1	סיכון אשראי (לא כולל סיכון אשראי של צד נגדי CCR) (גישה סטנדרטית) ^(ב)	94,320	11,811
6	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	1,905	238
10	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	522	65
15	סיכון סילוק (Settlement risk)	41	5
16	חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)	-	-
25	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)	3,680	460
	סך הכל סיכון אשראי	100,468	12,579
20	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	1,259	157
24	סיכון תפעולי	11,419	1,427
27	סך הכל	113,146	14,163

(א) דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין, הבנק נדרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 12.5%
(ב) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לסף הניכוי.

הון ומינוף

חלק 3 הרכב ההון

באזל

הוראות באזל מתייחסות ל-3 נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based). הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לכלל החשיפות של הבנק, ובגין סיכון שוק מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק למסחר.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. תהליך ה-ICAAP נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון מודלים ועוד. התהליך כולל, בין היתר, בחינת המנגנונים המובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים שונים, בחינת קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) מול בנק ישראל.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

במהלך חודש מרס 2020, פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי (BCBS) הודעה על דחייה בכניסתם לתוקף של העדכונים להוראות ל"מדידה והלימות הון" (המכונה "באזל 4") שפורסמו בחודש דצמבר 2017. היישום אמור להיכנס לתוקף באירופה החל מה-1 בינואר 2025. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

אימוץ הוראות באזל ע"י בנק ישראל

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיוור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת הלוואות לדיוור שהן למטרת מימון זכויות במקרקעין למועד הדוח, למעט הלוואות לדיוור שניתנו החל מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, בהתאם להוראת נב"ת 250 (הוראת השעה שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים לאור התמודדות עם משבר הקורונה).

לאור כל האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים, על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2024 הינם 9.24%- ו-12.50%, בהתאמה.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הקבוצה ובהתחשב ביעדים העסקיים של הקבוצה והצמיחה המתוכננת.
 - תוצאות מבחני הקיצון.
 - מקדם שמרנות וכרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2023 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.35% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כולל סיכוני אשראי, סיכונים פיננסיים שהעיקרי בהם הוא סיכון הרבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון רגולטורי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל. אמידת הסיכונים מביאה בחשבון גם את התעצמות הסיכונים לאור הנסיבות המקרו-כלכליות הנוכחיות ופרוץ המלחמה, והשלכות אפשריות על הבנק.

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין בקשר לחישוב נכסי סיכון תפעולי

ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 206 בנושא מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי, אשר תחליף את ההוראה המיושמת כיום. תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 בינואר 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

א		ב		ג		ד	
ליום 30 ביוני 2024		ליום 30 ביוני 2023		ליום 30 ביוני 2023		ליום 30 ביוני 2023	
סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	

	א	ב	ג	ד	
48	-	-	-	9	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג' שמוזגה ב-1.1.19.
49	-	-	-		מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2 שמוזגה ב-1.1.19.
50	1,244		1,199	10+11	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"חס.
51	3,383		3,553		הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים					
54	345		-		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
57	345		-		סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
58	3,038		3,553		הון רובד 2
59	15,872		15,078		סך ההון.
60	113,146		108,293		סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון					
61	11.34%		10.64%		הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
62	11.34%		10.64%		הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
63	14.03%		13.92%		ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
69	9.24%		9.24%		יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
71	12.50%		12.50%		יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
72	403		209	13	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
73	735		666	14+15	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
75	749		686	16	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
76	1,559		1,199		הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
77	1,244		1,226		התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
84	-		-		סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
85	-		-		סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2023, במיליוני ש"ח			
א		ב	
		סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
		הפניות למאזן הפיקוחי	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים			
1	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.	927	1
2	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.	11,299	2
3	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.	(155)	3
4	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	-	
5	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).	272	4
6	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.	12,343	
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים			
9	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.	94	5
14	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.	4	6
15	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך ללא צובר או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.		7
26	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	(47)	
26A	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.		
26B	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.		
26G	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.	(47)	
26I	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26A ו-26B		
-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפי אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		-
28	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.	51	
29	הון עצמי רובד 1.	12,292	
הון רובד 1 נוסף: מכשירים			
36	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.	-	
הון רובד 1 נוסף: ניכויים			
44	הון רובד 1 נוסף.	-	
45	הון רובד 1.	12,292	
הון רובד 2: מכשירים והפרשות			
46	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.	2,377	
47	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.	-	8
48	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.	-	9
49	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.	-	
50	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.	1,192	10+11
51	הון רובד 2 לפני ניכויים.	3,569	

א		ב		הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2023, במיליוני ש"ח	הפניות למאזן הפיקוחי
		סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			
הון רובד 2: ניכויים					
57	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.	-			
58	הון רובד 2.	-			
59	סך ההון.	3,569			
60	סך נכסי סיכון משוקללים.	15,861			
		108,299			
יחסי הון וכריות לשימור הון					
61	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	11.35%			
62	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	11.35%			
63	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	14.65%			
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
69	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	9.24%			
71	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	12.50%			
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
72	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאין עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.	273	13		
73	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.	696	14+15		
75	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.	762	16		
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
76	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.	1,588			
77	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.	1,190			
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
84	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	-			
85	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.	-			

חלק 4 - יחס המינוף

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר 2023	30 ביוני 2023	30 ביוני 2024	
		במיליוני ש"ח	
221,593	208,130	232,809	1 סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	2 ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	3 ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
(1,476)	(387)	369	4 התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	5 התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
12,187	12,721	12,318	6 התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
1,365	1,132	1,336	7 התאמות אחרות (*)
233,669	221,596	246,832	8 חשיפה לצורך יחס המינוף

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

יחס המינוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 (LR2)

31 בדצמבר 2023	30 ביוני 2023	30 ביוני 2024	
		במיליוני ש"ח	
218,060	204,090	230,480	חשיפות מאזניות
(95)	(96)	(95)	1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)
217,965	203,994	230,385	2 (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
			3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
1,118	1,626	1,408	חשיפות בגין נגזרים
2,342	3,151	2,692	4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)
-	-	-	5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	6 גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	7 (ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	8 (רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	9 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	10 בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
3,460	4,777	4,100	11 סך חשיפות בגין נגזרים
57	104	29	חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	13 (סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן
57	104	29	16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
44,751	46,079	46,391	חשיפות חוץ מאזניות אחרות
(32,564)	(33,358)	(34,073)	17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
12,187	12,721	12,318	18 (התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
			19 פריטים חוץ מאזניים
12,292	11,525	12,834	הון וסך החשיפות
233,669	221,596	246,832	20 הון רובד 1
			21 סך החשיפות
5.26%	5.20%	5.20%	יחס מינוף
			22 יחס המינוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218

בהתאם לגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR) המחושבת החל מיום ה-1 ביולי 2022, סכומי עלות השחלוף והתוספת בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית מוכפלים במקדם Alpha המשמש לחישוב EAD רגולטורי, למעט חשיפות בגין הפקדות ובטחונות לקרן הסיכונים של מסלוקת המעו"ף שנכללות בסכום עלות השחלוף ואינן מוכפלות במקדם.

ביום 20 בדצמבר 2023, פרסם בנק ישראל חוזר מעדכן להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא יחס מינוף, ובמסגרתו הווארך תוקף ההקלה ביחס המינוף שניתנה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250- התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה). העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. במסגרת החוזר נקבע כי ההקלה תמשיך לחול עד ליום 30 ביוני 2026 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2025 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

חלק 5 - סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי.

סיכון האשראי המפורט בחלק זה של הדוח מתייחס לסיכון אשראי בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, סיכון אשראי בגין צד נגדי מטופל בנפרד בחלק 5 א' להלן.

בהחלטת הרבית שפרסם בחודש ינואר 2024, הפחית בנק ישראל את הרבית ב- 0.25% לרמה של 4.5% ובשתי החלטותיו האחרונות הותיר את הרבית ללא שינוי. סביבת הרבית שעודנה גבוהה, לצד סביבת האינפלציה הגבוהה יחסית, מגדילה את הוצאות המימון של משקי הבית והגופים העסקיים, מייקרת את ההוצאות השוטפות ועלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

על רקע המלחמה, נבחנות ההשפעות האפשריות על לקוחות הבנק במגזרי הפעילות השונים, עקב המצב הביטחוני והתנודתיות בשערי המטבעות וניירות הערך. כמו כן, מבוצע מעקב מתמשך אחר לווים שעלולים להיות מושפעים יותר מהמצב, ואחר לווים מענפי משק החשופים יותר לפגיעה בטוחח המידי, כגון ענפי הנדל"ן, תיירות ושירותי הארחה ופנאי.

בנוסף, הבנק ממשיך לתמוך בצרכי הלקוחות בתקופה זו ומאפשר, בין היתר, דחיית תשלומי הלוואות ללקוחות בתנאים מסוימים. כמו כן, ניתנו הלוואות במסגרת הקרנות השונות המובטחות בחלקן בערבות מדינה.

בבנק מתבצע מעקב אחר התפתחות כמות החשבונות וסך החובות להם ניתנה האפשרות לדחיית תשלומים, בהתאם למתווה בנק ישראל, וההתפלגות שלהם על פי מדדים שונים כחלק ממכלול תיק האשראי (ביניהם דירוג וסיווג הלווים, כושר ההחזר, היקף החוב, היסטורית הפרעון של הלווים, פיגור בתשלומים וקריטריונים נוספים להערכת הסיכון) ומבצע הערכה שוטפת להערכת איכות האשראי.

כמו כן, בתחשיב מודל המאקרו לחישוב ההפרשות נלקח בחשבון כי יתכן ובסיום תקופת ההקלות שפורסמו ע"י הרגולטור עלולים לצוף קשיים תזרימיים אצל לווים מסוימים להם ניתנו אותן הקלות.

יש לציין, כי יתרת ההלוואות שתקופת הדחייה בגינה טרם הסתיימה, ירדה משמעותית בחודשים האחרונים, והיא בהיקף נמוך ביחס לסך האשראי. יתרות האשראי שבדחייה מוצגות בדוח ההנהלה והדירקטוריון ובדוח הסיכונים.

פירוט נוסף ראה בפרק 1 - כללי - פסקת "מלחמת חרבות ברזל".

מידע נוסף על פעילויות לטובת לווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024						שנת 2023
סך הכל	סך הכל	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	אנשים פרטיים - אחר	דיוור	
56	30	12	-	-	2	2	8	א.1. סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח ⁽¹⁾
5,082	1,568	681	-	-	68	38	575	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה באור 12 בדוחות הכספיים) ⁽²⁾
5,138	1,598	693	-	-	70	40	583	שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים
								סך הכל אשראי
31 בדצמבר 2023	31 במרס 2024	30 ביוני 2024						
סך הכל	סך הכל	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	אנשים פרטיים - אחר	דיוור	
52	25	32	-	6	7	2	17	ב.1. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים, ליום הדיווח
4,707	1,617	913	-	-	99	52	762	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה באור 12 בדוחות הכספיים) ⁽²⁾
185	65	43	-	-	9	3	31	שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים: אשראי בדחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה ⁽³⁾
3	5	7	-	-	3	3	8	סכום התשלומים שנדחו ⁽³⁾
233	236	230	-	-	-	-	230	דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים ⁽³⁾
4,992	1,878	1,175	-	6	106	54	1,009	אשראי עם שינוי אחר בתנאים
								סך הכל אשראי
מידע נוסף על שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים								
4,707	1,617	913	-	-	99	52	762	יתרת אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה
34	18	8	-	-	2	1	5	מזה: אשראי בעייתי
28	23	20	-	-	-	-	20	מזה: אשראי לא בעייתי, בפיגור של 30 ימים או יותר
31	3,331	3,907	108	130	821	278	2,570	יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה
-	42	65	-	-	25	11	29	מזה: חובות שכשלו לאחר שעברו שינוי בתנאים

31 בדצמבר 2023		31 במרס 2024		30 ביוני 2024				
סך הכל	סך הכל	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	אנשים פרטיים - אחר	דיוור	
								2. יתרת הלוואות שניתנו ללא רבית או ברבית מופחתת, ליום הדיווח
33	44	39	-	-	1	38	-	יתרת אשראי
0%	0%	0%	-	-	0%	0%	-	שיעור רבית ממוצע
								שיעור ממוצע של רבית הפריים בתקופה האמורה ⁽⁴⁾
6.3%	6.1%	6.1%						
								3. הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה, ליום הדיווח
-	193	297	48	84	165	-	-	יתרת אשראי
-	7.4%	7.4%	7.0%	7.3%	7.6%	-	-	שיעור רבית ממוצע
								מזה: יתרת אשראי שניתנה במימון בנק
-	-	-	-	-	-	-	-	ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: שיעור רבית ממוצע
								4. יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה), ליום הדיווח
107	206	194	-	-	-	194	-	יתרת אשראי
6.0%	6.0%	6.0%	-	-	-	6.0%	-	שיעור רבית ממוצע

- (1) אשראי שעבר שינוי תנאים במהלך תקופת הדיווח כולל גם אשראי שבו ניתנה דחייה חוזרת בתשלומים במהלך תקופת הדיווח.
- (2) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31.12.2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- (3) לרבות דחיית תשלומים ללא רבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה לחוב דחיה חוזרת בתשלומים, מוצג משך הדחייה המצטבר. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלווה זכאי לפי כל דין.
- (4) שיעור ממוצע של רבית הפריים מתחילת המלחמה ועד למועד הדיווח.
- נכון ליום 31 ביולי 2024, יתרת הלוואות בגין נדחו תשלומים הינה בסך של כ-4,704 מיליון ש"ח ויתרת התשלומים שנדחו בפועל מסתכמת לסך של 227 מיליון ש"ח.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

30 ביוני 2024				
יתרות ברוטו				
א	ב	ג	ד	
בעיתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר				
אחרים				
הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך				
יתרות נטו				
במיליוני ש"ח				
718	125,817	(1,608)	124,927	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	26,126	(2)	26,124	2 איגרות חוב
49	45,634	(152)	45,531	3 חשיפות חוץ מאזניות
767	197,577	(1,762)	196,582	4 סך הכל

30 ביוני 2023				
יתרות ברוטו				
א	ב	ג	ד	
בעיתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר				
אחרים				
הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך				
יתרות נטו				
במיליוני ש"ח				
590	123,335	(1,347)	122,578	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	22,516	(1)	22,515	2 איגרות חוב
55	46,203	(137)	46,121	3 חשיפות חוץ מאזניות
645	192,054	(1,485)	191,214	4 סך הכל

31 בדצמבר 2023				
יתרות ברוטו				
א	ב	ג	ד	
בעיתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר				
אחרים				
הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך				
יתרות נטו				
במיליוני ש"ח				
720	122,579	(1,620)	121,679	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	26,443	(1)	26,442	2 איגרות חוב
59	44,905	(165)	44,799	3 חשיפות חוץ מאזניות
779	193,927	(1,786)	192,920	4 סך הכל

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3) במיליוני ש"ח

30 ביוני 2024										
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
לא מובטחים		מובטחים								
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי נגזרי אשראי		
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	
101,257		23,670	19,525	19,053	15,020	4,617	4,505	-	-	חובות, למעט איגרות חוב
26,124		-	-	-	-	-	-	-	-	איגרות חוב
127,381		23,670	19,525	19,053	15,020	4,617	4,505	-	-	סה"כ
678		40	6	38	3	2	2	-	-	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר

30 ביוני 2023									
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
לא מובטחים		מובטחים							
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי נגזרי אשראי	
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח
1	חובות, למעט איגרות חוב	101,518	21,060	16,001	16,624	11,673	4,436	4,328	-
2	איגרות חוב	22,515	-	-	-	-	-	-	-
3	סה"כ	124,033	21,060	16,001	16,624	11,673	4,436	4,328	-
4	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	498	92	27	90	25	2	2	-

31 בדצמבר 2023									
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
לא מובטחים		מובטחים							
				מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי נגזרי אשראי	
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח
1	חובות, למעט איגרות חוב	99,785	21,894	17,645	17,484	13,347	4,410	4,298	-
2	איגרות חוב	26,442	-	-	-	-	-	-	-
3	סה"כ	126,227	21,894	17,645	17,484	13,347	4,410	4,298	-
4	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	683	37	7	35	5	2	2	-

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) ולאחר מקדמי המרה לאשראי (CCF), לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5) במיליוני ש"ח

30 ביוני 2024												
יג	א	1א	ט	ח	ז	ו	ה	ד	1א	א		
סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	2%	0%		
סוגי הנכסים												
1	103,503	-	-	-	-	-	-	2,963	-	100,540	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	
2	715	-	-	-	-	715	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	
3	7,047	-	1	-	-	1,464	-	5,582	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	
4	453	-	-	-	-	453	-	-	-	-	חברות ניירות ערך	
5	44,520	969	42,799	-	-	153	-	599	-	-	תאגידים	
6	24,173	-	17	24,156	-	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים	
7	4,543	-	3	4,540	-	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים	
8	35,039	-	1,276	3,687	8,566	9,618	11,892	-	-	-	בביטחון נכס למגורים	
9	3,230	-	3,230	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי	
10	645	355	290	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור	
11	3,649	266	2,696	-	-	-	-	-	-	687	נכסים אחרים*	
11א	1,129	47	1,082	-	-	-	-	-	-	-	*מזה: בגין מניות	
12	227,517	-	1,590	50,312	32,383	8,566	12,403	11,892	9,144	-	101,227	סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז' מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

30 ביוני 2023												
יג	א	1א	ט	ח	ז	ו	ה	ד	1א	א		
סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	2%	0%		
סוגי הנכסים												
1	81,527	-	-	-	-	-	-	-	-	81,527	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	
2	887	-	-	-	-	-	-	887	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	
3	4,819	-	-	2	-	-	42	-	4,775	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	
4	381	-	-	-	-	-	-	381	-	-	חברות ניירות ערך	
5	45,180	-	989	43,297	-	-	137	-	684	73	תאגידים	
6	24,684	-	-	35	24,649	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים	
7	4,685	-	-	-	4,685	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים	
8	34,728	-	-	1,292	3,907	8,064	9,587	11,878	-	-	בביטחון נכס למגורים	
9	3,060	-	-	3,060	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי	
10	480	-	312	168	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור	
11	3,030	-	263	2,117	-	-	-	-	-	650	נכסים אחרים*	
11א	479	-	205	274	-	-	-	-	-	-	*מזה: בגין מניות	
12	203,461	-	1,564	49,971	33,241	8,064	9,766	11,878	6,727	73	82,177	סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז' מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

ליום 31 בדצמבר 2023											
א	א1	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יב	יג
0%	2%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	אחר	ט"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
סוגי הנכסים											
1	94,305	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94,305
ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית											
2	-	-	691	-	-	-	-	-	-	-	691
ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית											
3	-	-	5,553	-	69	-	5	-	-	-	5,627
בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))											
4	-	-	332	-	-	-	-	-	-	-	332
חברות ניירות ערך											
5	-	78	685	-	120	-	42,985	1,123	-	-	44,991
תאגידים											
6	-	-	-	-	-	-	23,548	19	-	-	23,567
חשיפות קמעונאיות ליחידים											
7	-	-	-	-	-	-	4,427	1	-	-	4,428
הלוואות לעסקים קטנים											
8	-	-	-	-	11,775	9,429	8,320	3,735	1,350	-	34,609
בביטחון נכס למגורים											
9	-	-	-	-	-	-	-	3,036	-	-	3,036
בביטחון נדל"ן מסחרי											
10	-	-	-	-	-	-	-	247	260	-	507
הלוואות בפיגור											
11	653	-	-	-	-	-	-	2,180	267	-	3,100
נכסים אחרים*											
11א	-	-	-	-	-	-	-	365	215	-	580
*מזה: בגין מניות											
12	94,958	78	-	7,261	11,775	9,618	8,320	31,710	49,823	1,650	215,193
סך הכל											

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוץ מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2024									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	מזה: סיכון אשראי בעייתי (6)	מזה: דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
									ציבור - מסחר
13	(1)	(3)	5	24	466	592	24	541	594
1	-	-	-	-	112	161	-	162	162
214	(55)	(65)	159	350	7,360	10,576	350	10,282	10,874
195	4	9	21	390	11,009	17,254	390	16,783	17,294
162	-	18	56	105	6,695	7,447	108	7,242	7,539
42	-	9	21	37	1,825	2,047	37	2,064	2,122
279	6	(4)	136	406	7,805	9,206	406	8,718	9,309
21	-	(1)	10	17	814	967	17	902	968
27	-	(1)	17	26	1,484	1,741	26	1,748	1,784
18	(6)	(8)	4	42	1,694	2,465	42	2,419	2,516
21	-	(11)	4	9	17,913	22,155	9	27,308	27,353
63	1	5	11	61	2,208	3,262	61	3,128	3,309
59	-	(4)	25	37	3,339	3,978	37	3,885	3,995
1,115	(51)	(56)	469	1,504	62,724	81,851	1,507	85,182	87,819
188	(4)	(5)	180	243	35,900	39,188	243	38,732	39,188
452	5	(6)	97	269	22,778	40,106	269	39,214	40,124
1,755	(50)	(67)	746	2,016	121,402	161,145	2,019	163,128	167,131
-	-	(1)	-	-	1,056	1,060	-	2,148	2,148
-	-	-	-	-	1,421	1,450	-	19,452	19,452
1,755	(50)	(68)	746	2,016	123,879	163,655	2,019	184,728	188,731
פעילות לווים בחו"ל									
7	-	(5)	1	4	417	530	4	638	661
-	-	-	-	-	1,178	1,208	-	2,005	2,005
-	-	-	-	-	-	-	-	6,557	6,557
7	-	(5)	1	4	1,595	1,738	4	9,200	9,223
1,762	(50)	(72)	747	2,020	121,819	161,675	2,023	163,766	167,792
-	-	(1)	-	-	2,234	2,268	-	4,153	4,153
-	-	-	-	-	1,421	1,450	-	26,009	26,009
1,762	(50)	(73)	747	2,020	125,474	165,393	2,023	193,928	197,954

(1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי מאדני בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 125,474 מיליון ש"ח, 26,124 מיליון ש"ח, 30 מיליון ש"ח, 481 מיליון ש"ח ו-45,845 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאדני חוץ מאדני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2023									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	מזה: סיכון אשראי בעייתי (6)	מזה: דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
16	2	6	5	26	557	689	26	626	692
1	-	-	-	-	49	77	-	76	77
221	1	48	186	454	7,065	10,241	454	9,750	10,507
190	(6)	18	30	302	10,449	17,149	302	16,799	17,189
144	(4)	78	31	74	7,112	7,815	78	7,598	7,915
32	1	7	3	41	1,704	1,932	41	1,935	1,994
291	3	111	137	493	8,380	9,700	493	9,138	9,831
22	(1)	5	8	18	812	989	18	899	990
28	-	3	3	25	1,608	1,886	25	1,882	1,935
20	1	4	7	24	1,618	2,432	24	2,416	2,503
33	(4)	(6)	8	9	16,397	20,019	9	24,300	24,476
60	4	21	12	46	2,041	3,032	46	2,895	3,092
62	3	12	22	41	3,392	4,054	41	3,960	4,084
1,120	-	307	452	1,553	61,184	80,015	1,557	82,274	85,285
189	2	40	205	273	35,450	37,880	273	37,391	37,880
463	29	148	92	275	22,139	38,898	275	37,971	38,917
1,772	31	495	749	2,101	118,773	156,793	2,105	157,636	162,082
2	-	-	-	-	1,172	1,176	-	1,745	1,745
-	-	-	-	-	1,055	1,078	-	16,044	16,044
1,774	31	495	749	2,101	121,000	159,047	2,105	175,425	179,871
פעילות לווים בחו"ל									
11	-	7	-	24	315	360	24	419	482
-	-	-	-	-	699	731	-	1,493	1,493
-	-	-	-	-	-	-	-	10,407	10,407
11	-	7	-	24	1,014	1,091	24	12,319	12,382
1,783	31	502	749	2,125	119,088	157,153	2,129	158,055	162,564
2	-	-	-	-	1,871	1,907	-	3,238	3,238
-	-	-	-	-	1,055	1,078	-	26,451	26,451
1,785	31	502	749	2,125	122,014	160,138	2,129	187,744	192,253
סך הכל									

(1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי מאדני בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 122,014 מיליון ש"ח, 26,442 מיליון ש"ח, 57 מיליון ש"ח, 417 מיליון ש"ח ו-43,323 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאדני וחוץ מאדני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(7) כולל סיכון אשראי מאדני בסך של 140 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאדני בסך של 5 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור וללא נגזרים)

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי בית המורכבים בעיקרם מאוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, חלקן לעובדים ולגמלאים במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון אשר ברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

השפעת מלחמת "חברות ברזל" על אשראי לאנשים פרטיים

על רקע המלחמה, ובמטרה לסייע ללקוחות הבנק, גיבש הבנק מתווה הכולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות מסוימים, לרבות דחיית תשלומי הלוואות, וכן, מתן הלוואות עד סכום של 20 אלף ש"ח ללא רבית והצמדה לתקופה של שנתיים. בנוסף, הוקמו קרנות ייעודיות למתן הלוואות ללא רבית. לפרטים נוספים ראו פסקת חרבות ברזל בפרק הרקע הכללי לעיל.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

יטרה ליום		שינוי לעומת			
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר		
2024	2023	2023	2023		
במיליוני ש"ח					
5,753	5,898	(2.5)	5,455	יטרת עו"ש ויטרות מנוצלות בכרטיסי אשראי	
17,025	17,276	(1.5)	16,684	הלוואות אחרות	
22,778	23,174	(1.7)	22,139	סך כל סיכון האשראי המאזני	
5,191	4,924	5.4	5,073	מסגרות עו"ש לא מנוצלות	
8,819	8,124	8.6	8,739	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות	
3,318	3,380	(1.8)	2,947	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר	
17,328	16,428	5.5	16,759	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני	
40,106	39,602	1.3	38,898	סך כל סיכון האשראי הכולל	
21,380	22,262	(4.0)	21,943	ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות	

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

יטרה ליום		שינוי לעומת			
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר		
2024	2023	2023	2023		
במיליוני ש"ח					
97	93	4.3	92	סיכון אשראי בעייתי לא צובר הכנסות רבית	
172	179	(3.9)	183	סיכון אשראי בעייתי צובר הכנסות רבית	
39,837	39,330	1.3	38,623	סיכון אשראי לא בעייתי	
40,106	39,602	1.3	38,898	סך כל סיכון האשראי	
13	14	(7.1)	17	מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר	
99	95		94	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים	
(0.05%)	0.54%	4.2	0.67%	שיעור ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*	

(*) על בסיס שנתי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 ביוני 2024.

סיכונים בתיק ההלוואות לדירור

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ בתחום הנדל"ן לדירור, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו.

הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור ההלוואות ברבית משתנה, שיעור ההלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד.

בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי רבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולישיעור המימון.

הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השינויים בהיקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית. כמו כן, הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות האפשריות על תיק המשכנתאות בשל ההתפתחויות האחרונות בסביבה המקרו כלכלית ומלחמת "חרבות ברזל".

בששת החודשים הראשונים של שנת 2024 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 1,909 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,659 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.1%.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל" על אשראי לדירור

על רקע המלחמה וכדי לסייע ללקוחות הבנק, פרסם הבנק מתווה הכולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות מסוימים ובהן, דחיית תשלומי משכנתאות, בנוסף לפטור מתשלום. לפרטים בדבר הדחיות ראו טבלה "מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה" בתלק 5 לעיל, לפרטים בדבר המתווה ראו פסקת חרבות ברזל בפרק הרקע לעיל.

להלן נתונים לגבי מאפיינים שונים של אשראי לדירור שהעמיד הבנק- שיעור מסך הביצועים החדשים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.6.23	30.9.23	31.12.23	31.03.24	30.06.24	
					מאפיינים
35.2%	36.7%	35.6%	36.8%	37.0%	שיעור מימון מעל 60%
0.3%	0.2%	0.3%	0.2%	0.7%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)
58.0%	55.1%	56.7%	55.9%	56.4%	שיעור ברבית משתנה
5.6%	5.4%	6.0%	7.3%	6.8%	שיעור ההלוואות לכל מטרה
8.5%	8.6%	9.5%	9.5%	8.7%	שיעור ההלוואות למטרת השקעה מסך רכישת הדירות
26.0	25.6	25.4	25.4	25.2	תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)

לפרטים נוספים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 ביוני 2024.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ בתחום הנדל"ן, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים והחלטות/תכניות ממשלה) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות/השכרות מוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימצ' הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינת בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים / משרדים / מסחר / תעשייה), סוג העסקה (לרבות תמ"א / מחיר למשתכן / מחיר מטרות וכד'). כמו כן נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלוואה ואיתנותו. בהתאם לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ופועל לצמצום חשיפות ככל האפשר. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי, ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים, ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

בשנה האחרונה, נרשמה ירידה בביקוש לרכישת דירות וזאת, בין היתר, על רקע עליית האינפלציה והרביית. בחודשים האחרונים חלה התאוששות בביקוש לרכישת דירות. עם זאת עדיין שוררת אי וודאות רבה בענף. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות וההשלכות הנובעות מהן. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית, נכון להיום, על איכות התיק.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

ענף הבינוי והנדל"ן ממשיך להיות מושפע באופן ישיר מהמלחמה, בעיקר מצד ההיצע, עקב המשך המחסור המהותי בכוח העבודה באתרי הבנייה, בין אם כתוצאה מאי כניסת פועלים פלסטינים מאיזור יהודה ושומרון ומרצועת עזה, ובין אם מקצב גיוסם האיטי של פועלים זרים. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר כלל הפרויקטים הממומנים על ידו, ומקיים קשר שוטף עם כלל היזמים.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור הבינוי והנדל"ן בישראל:

30 ביוני		31 בדצמבר	
2024	2023	2023	
במיליון ש"ח			
סיכון אשראי כולל⁽¹⁾			
נדל"ן שבנייתו לא הושלמה			
מזה: קרקע גולמית			
נדל"ן בתהליכי בניה			
נדל"ן שבנייתו הושלמה			
אחר ⁽²⁾			
סך הכל			
7,265	7,554	7,271	
5,336	5,779	5,508	
6,152	6,197	6,008	
6,080	5,690	6,317	
24,833	25,220	25,104	

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 10,678 מיליון ש"ח (7,686 מיליון ש"ח מאזני ו-2,992 מיליון ש"ח חוץ מאזני), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 1,533 מיליון ש"ח (1,201 מיליון ש"ח מאזני ו-332 מיליון ש"ח חוץ מאזני) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 6,516 מיליון ש"ח (5,955 מיליון ש"ח מאזני ו-561 מיליון ש"ח חוץ מאזני) (31.12.23) - 11,063 מיליון ש"ח, 1,212 מיליון ש"ח ו-6,486 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, בעיקר פרויקטי תשתיות, ואשראי לחברות נדל"ן מניב.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 ביוני 2024 עמד על 3.2%, בהשוואה ל-2.8% ליום 31 בדצמבר 2023.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 ביוני 2024 עמד על 2.0%, בהשוואה ל-1.0% ליום 31 בדצמבר 2023.

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק גרם עקב פעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מהצדדים לעסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

החל מיום 1 ביולי 2022 הנתונים המתייחסים לסיכון אשראי צד נגדי מחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי A203 על פי גישת SA-CCR.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1) במיליוני ש"ח

30 ביוני 2024					
א	ב	ד	ה	ו	
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA	
511	1,923	1.4	3,408	1,905	1 הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי- SA-CCR (עבור נגזרים)
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
511	1,923	1.4	3,408	1,905	6 סך הכל

30 ביוני 2023					
א	ב	ד	ה	ו	
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA	
847	2,251	1.4	4,337	1,568	1 הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי- SA-CCR (עבור נגזרים)
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
847	2,251	1.4	4,337	1,568	6 סך הכל

31 בדצמבר 2023					
א	ב	ד	ה	ו	
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA	
470	1,673	1.4	3,000	1,380	1 הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי- SA-CCR (עבור נגזרים)
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
470	1,673	-	3,000	1,380	6 סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2) במיליוני ש"ח

א		ב		א		ב		3 סך כל התיקים שמחשבים בגיגים CVA לפי הגישה הסטנדרטית
31 בדצמבר 2023		30 ביוני 2023		30 ביוני 2024				
EAD לאחר RWA	CRM	EAD לאחר RWA	CRM	EAD לאחר RWA	CRM			
536	2,998	738	4,335	522	3,406			

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לאחר הפחתת בטחונות (CRM) לפי תיק פיקוחי ומשקליות סיכון (CCR3) (במיליוני ש"ח)

ליום 30 ביוני 2024									
א	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
	0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר
סך חשיפת אנשי									
סוגי הנכסים									
ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית									
-	-	-	18	-	-	-	-	-	18
-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
-	-	-	345	169	-	-	-	-	514
-	-	-	-	2,122	-	-	-	-	2,122
-	33	-	1	58	-	635	-	-	727
-	-	-	-	-	-	18	-	-	18
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	33	-	364	2,357	-	654	-	-	3,408
סך הכל									

ליום 30 ביוני 2023									
א	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
	0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר
סך חשיפת אנשי									
סוגי הנכסים									
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	54	-	-	-	-	-
-	-	-	-	377	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2,992	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	22	-	797	-	-
-	-	-	-	-	-	-	73	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	18	-	-	3,424	22	-	872	-	4,337
סך הכל									

ליום 31 בדצמבר 2023									
א	א1	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפת אשראי
סוגי הנכסים									
12	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	-	25	-	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
-	-	-	375	-	-	-	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
-	-	-	1,570	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
-	12	-	3	34	-	900	-	-	תאגידים
-	-	-	-	-	-	67	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
-	-	-	-	-	-	2	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נכס למגורים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
12	12	-	1,973	34	-	969	-	-	סך הכל
3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-

הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5) (במיליוני ש"ח)

ליום 30 ביוני 2024					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק
-	31	-	8	-	29
-	947	50	219	-	-
-	-	-	-	29	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	978	50	227	29	29
סך הכל					

ליום 30 ביוני 2023					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון	שווי הוגן של ביטחון
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק
-	-	-	9	-	104
-	362	67	560	-	-
-	-	-	-	104	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	362	67	569	104	104
סך הכל					

ליום 31 בדצמבר 2023					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל			שווי הוגן של ביטחון שהופקד		
מנותק	לא מנותק		מנותק	לא מנותק	
-	16		-	-	57
-	867		66	343	-
-	-		-	-	57
-	-		-	-	-
-	-		-	-	-
-	-		-	-	-
-	-		-	-	-
-	-		-	-	-
-	-		-	-	-
-	883		66	343	57

מזומן - מטבע מקומי	-
מזומן - מטבעות אחרים	-
חוב ריבוני מקומי	-
חוב ריבוני אחר	-
חוב של סוכנות ממשלתית	-
אגרות חוב קונצרניות	-
מניות	-
ביטחון אחר	-
סך הכל	-

חלק 6 - סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

בתחילת שנת 2024 ועל רקע מלחמת חרבות ברזל, הוריד בנק ישראל את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.5% מתוך מטרה לייצוב השווקים והפחתת רמת אי הוודאות, לצד יציבות מחירים ותמיכה בפעילות הכלכלית. הצפי הוא שעד סוף 2024 בנקים מרכזיים בעולם ובפרט בארה"ב יחלו גם הם בהפחתת רבית.

הבנק נוקט במגוון פעולות על מנת להתמודד עם ההשפעות של השינויים ברבית ובאינפלציה, לרבות עדכוני הנחות למודלים שונים בתחומי האשראי וסיכוי שוק, ביצוע עסקאות לניהול החשיפה במגזר הצמוד מדד והתאמת שיעורי הביטחונות הנדרשים לפעילות בשוק ההון. הבנק פועל באופן שוטף להתאים את חשיפת הריבית, חשיפת המדד וחשיפת המט"ח שלו בהתאם להתפתחויות הכלכליות והגיאופוליטיות המשתנות. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות השונות במצב המאקרו כלכלי ונוקט בפעולות ככל הנדרש.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

על רקע המלחמה, גבר חוסר הוודאות באשר לתחזיות המאקרו בישראל, ובפרט באשר לקצב האינפלציה הצפוי ושיעור הרבית המוניטרית. מתחילת השנה ולאור התמשכות המלחמה שוק המניות המקומי מפגין תשואות חסר בהשוואה לשווקים אחרים בעולם ותשואת האג"ח הממשלתיות עלתה. כמו כן, ישנה תנודתיות בשוק המט"ח אל מול השקל. לתנודתיות בשווקים, לא היתה השפעה מהותית על הבנק.

סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל הקבוצה מיישמת את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. להלן פרוט נכסי סיכון בגין רכיבי סיכון השוק:

סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)

א	ב	ג	
30 ביוני 2024	30 ביוני 2023	31 בדצמבר 2023	
סכומים במיליוני ש"ח			
מוצרים ישירים (outright products)			
1	604	499	סיכון שיעור רבית (כללי וספציפי)
2	94	1	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
3	407	336	סיכון שער חליפין
4	-	-	סיכון סחורות
	-	-	אופציות
5	-	-	הגישה הפשוטה
6	-	-	גישת דלתה-פלוס
7	154	50	גישת התרחישים
8	-	-	איגוח
9	1,259	886	סך הכל

חלק 6 א - סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובתיק למסחר

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ובנוסף משפיעים על שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות:

- סיכון תמחור מחדש הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניים של הבנק.
 - סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה המשפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי.
 - סיכון בסיס הריבית הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש.
 - סיכון אופציונליות הנובע משינוי עיתוי או בהיקף תזרים המזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק.
- בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר.

מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב מודל VaR, וכן במבחני הקיצון, ונועד להגביר את אפקטיביות ניהול סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר.

הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקן 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת, ומודדת באופן שוטף את השפעת זעזוע סטנדרטי (קרי שינוי מיידי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס), על הרווח החשבונאי ועל השווי הכלכלי.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

1. שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

ליום 30 ביוני 2024					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
184,841	18,091	16,420	3,658	223,010	נכסים פיננסיים*
45,743	308	51,375	8,096	105,522	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
169,532	9,624	30,247	5,370	214,773	התחייבויות פיננסיות*
60,364	579	37,856	6,445	105,244	סכום לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
688	8,196	(308)	(61)	8,515	שווי הוגן נטו
(859)	-	-	-	(859)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
3,497	-	344	-	3,841	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
3,326	8,196	36	(61)	11,497	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
2,541	8,193	6	(99)	10,641	מזה: תיק בנקאי
333	171	-	-	504	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
(85)	(7)	-	-	(92)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות

ליום 30 ביוני 2023					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
158,957	18,163	17,992	3,634	198,746	נכסים פיננסיים*
34,904	116	45,908	11,296	92,224	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
143,970	10,614	28,865	6,224	189,673	התחייבויות פיננסיות*
47,589	378	35,008	8,846	91,821	סכום לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
2,302	7,287	27	(140)	9,476	שווי הוגן נטו
(849)	-	-	-	(849)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
2,281	-	415	-	2,696	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
3,734	7,287	442	(140)	11,323	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
3,255	7,280	344	(129)	10,750	מזה: תיק בנקאי
266	80	-	-	346	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
(102)	(5)	-	-	(107)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2023					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
171,396	17,524	18,676	4,065	211,661	נכסים פיננסיים*
40,950	213	47,097	8,332	96,592	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
156,837	10,158	30,337	5,176	202,508	התחייבויות פיננסיות*
53,496	480	35,435	7,315	96,726	סכום לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים
2,013	7,099	1	(94)	9,019	שווי הוגן נטו
(865)	-	-	-	(865)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
3,043	-	330	-	3,373	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
4,191	7,099	331	(94)	11,527	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
2,958	7,097	289	(100)	10,244	מזה: תיק בנקאי
330	209	-	-	539	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
(71)	(7)	-	-	(78)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14' לתמצית הדוחות הכספיים, למעט ייחוס לתקופות לפרעון של פקדונות לפי דרישה (עו"ש) בעוד שבבאור היתרה במאזן מהווה את האומדן של השווי ההוגן.

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו

ליום 30 ביוני 2024					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
(124)	(256)	(23)	(39)	(442)	עלייה במקביל של 1%
(106)	(257)	(21)	(38)	(422)	מזה: תיק בנקאי
678	60	56	-	794	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
160	269	24	43	496	ירידה במקביל של 1%
138	269	25	40	472	מזה: תיק בנקאי
(728)	(71)	(55)	-	(854)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
שינויים לא מקבילים					
(296)	(53)	(11)	1	(359)	התללה ⁽³⁾
(299)	(54)	(16)	1	(368)	מזה: תיק בנקאי
272	(2)	6	(3)	273	השטחה ⁽⁴⁾
276	(2)	10	(2)	282	מזה: תיק בנקאי
186	(109)	(4)	(18)	55	עליית ריבית בטווח הקצר
198	(110)	-	(18)	70	מזה: תיק בנקאי
(196)	114	4	25	(53)	ירידת ריבית בטווח הקצר
(211)	113	(1)	26	(73)	מזה: תיק בנקאי
ליום 30 ביוני 2023					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
108	(234)	39	(28)	(115)	עלייה במקביל של 1%
105	(233)	40	(28)	(116)	מזה: תיק בנקאי
515	73	65	-	653	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
(86)	241	(39)	31	147	ירידה במקביל של 1%
(85)	242	(37)	30	150	מזה: תיק בנקאי
(558)	(88)	(66)	-	(712)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
שינויים לא מקבילים					
(188)	(64)	22	(5)	(235)	התללה ⁽³⁾
(190)	(63)	24	(7)	(236)	מזה: תיק בנקאי
245	12	(13)	1	245	השטחה ⁽⁴⁾
244	13	(12)	-	245	מזה: תיק בנקאי
276	(86)	4	(11)	183	עליית ריבית בטווח הקצר
275	(84)	5	(12)	184	מזה: תיק בנקאי
(262)	86	(1)	13	(164)	ירידת ריבית בטווח הקצר
(264)	88	1	11	(164)	מזה: תיק בנקאי

ליום 31 בדצמבר 2023					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למודד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
250	(233)	9	(36)	(10)	שינויים מקבילים
252	(233)	9	(35)	(7)	עלייה במקביל של 1%
699	57	54	-	810	מזה: תיק בנקאי
(227)	240	(15)	37	35	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
(230)	240	(14)	38	34	ירידה במקביל של 1%
(740)	(69)	(61)	-	(869)	מזה: תיק בנקאי
					מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
					שינויים לא מקבילים
(193)	(61)	26	(6)	(234)	התללה ⁽³⁾
(196)	(60)	25	(5)	(236)	מזה: תיק בנקאי
268	9	(29)	(3)	245	השטחה ⁽⁴⁾
266	10	(27)	(3)	246	מזה: תיק בנקאי
342	(89)	(21)	(18)	214	עליית ריבית בטווח הקצר
343	(88)	(20)	(17)	218	מזה: תיק בנקאי
(336)	90	17	16	(213)	ירידת ריבית בטווח הקצר
(342)	91	17	18	(216)	מזה: תיק בנקאי

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

- (1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות לפרעון של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, למעט פקדונות לפי דרישה (עו"ש), ראה באור 14' לדוחות הכספיים.
- (2) השפעת ייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש), פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור והנחות התנהגותיות אחרות.
- (3) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (4) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
- (5) במהלך שנת 2023, בוצע עדכון למודל הפקדונות לפי דרישה (עו"ש). מספרי ההשוואה ל-30.6.23 לא הוצגו מחדש.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

31 בדצמבר 2023			30 ביוני 2023			30 ביוני 2024			
הכנסות מימון שאינן מריבית			הכנסות מימון שאינן מריבית			הכנסות מימון שאינן מריבית			
סך הכל*	הכנסות רבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*	הכנסות רבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*	הכנסות רבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
149	(3)	152	141	1	140	10	(15)	25	שינויים מקבילים
141	-	141	139	-	139	25	-	25	עלייה במקביל של 1%
(480)	3	(483)	(428)	(1)	(427)	(405)	16	(421)	מזה: תיק בנקאי
(472)	-	(472)	(426)	-	(426)	(421)	-	(421)	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה בהתבסס על מספר פרמטרים והנחות שונות ובין היתר, שימוש בהנחות לגבי שינוי במרווחי הפקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפקדונות במקרה של עליית רבית לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת רבית. במהלך שנת 2023, על רקע השינויים בסביבת הריבית, בוצעו התאמות להנחות שבבסיס החישוב. מספרי ההשוואה ל-30.6.23 לא הוצגו מחדש.

*לאחר השפעות מקדזות

מידע נוסף על חשיפה לשינויים בשערי הריבית

חשיפה כוללת של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 ביוני 2024

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 20 שנה	ללא תקופת פרעון
במיליוני ש"ח								
158,618	9,750	16,464	17,345	9,098	8,533	2,935	182	1,718
41,547	35,272	24,152	2,383	1,196	972	-	-	1,582
132,566	15,955	34,337	11,674	15,742	444	214	-	518
40,856	35,437	22,985	3,093	1,910	1,532	246	44	1,581
26,743	(6,370)	(16,706)	4,961	(7,358)	7,529	2,475	138	1,201
נכסים פיננסיים*								
סכומים אחרים לקבל**								
התחייבויות פיננסיות*								
סכומים אחרים לשלם**								
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית								

פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

א. לפי מהות הפעילות:								
28,295	(6,772)	(18,615)	4,936	(7,301)	7,399	2,475	138	1,201
(1,552)	402	1,909	25	(57)	130	-	-	-
החשיפה בתיק הבנקאי								
החשיפה בתיק למסחר								
ב. לפי בסיסי הצמדה								
31,188	(9,985)	(19,995)	2,791	(8,836)	6,103	1,903	72	1,201
138	578	2,293	2,742	646	1,219	514	66	-
(4,583)	3,037	996	(572)	832	207	58	-	-
מטבע ישראלי לא צמוד								
מטבע ישראלי צמוד מדד								
מטבע חוץ (לרבות צמוד מט"ח)								
ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית								
(20)	(8)	(92)	(105)	(100)	(244)	(246)	(44)	-
22,166	-	-	(2,949)	(15,376)	-	-	-	-
105	194	668	625	95	(149)	(840)	(194)	-
(1,088)	(168)	893	217	1	32	21	-	-
השפעת התחייבויות לזכויות עובדים								
השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה								
השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיוור								
השפעת הנחות התנהגותיות אחרות								

31 בדצמבר 2023			30 ביוני 2023			30 ביוני 2024			
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	
0.67	4.61	212,798	0.70	4.44	199,858	0.79	4.88	224,643	נכסים פיננסיים*
0.33		98,780	0.31		94,221	0.31		107,104	סכומים אחרים לקבל**
0.63	3.88	199,730	0.61	3.77	187,641	0.55	4.50	211,450	התחייבויות פיננסיות*
0.50		99,778	0.51		94,666	0.46		107,684	סכומים אחרים לשלם**
		12,070			11,772			12,613	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית									
א. לפי מהות הפעילות:									
***0.60		10,789	***0.61		11,198	***0.63		11,756	החשיפה בתיק הבנקאי
***0.42		1,281	***0.41		574	***0.39		857	החשיפה בתיק למסחר
ב. לפי בסיסי הצמדה									
***0.49		4,734	***0.47		4,183	***0.51		4,442	מטבע ישראלי לא צמוד
***2.57		7,099	***2.71		7,287	***2.49		8,196	מטבע ישראלי צמוד מדד
***0.40		237	***0.38		302	***0.40		(25)	מטבע חוץ (לרבות צמוד מט"ח)
ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית									
0.02	0.09	(865)	0.02	0.09	(849)	0.04	0.21	(859)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
0.12	0.50	3,373	0.10	0.41	2,696	0.22	1.10	3,841	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
(0.03)	(0.14)	539	(0.03)	(0.15)	346	(0.05)	(0.28)	504	השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיוור
-	0.02	(78)	0.01	0.04	(107)	-	0.02	(92)	השפעת הנחות התנהגותיות אחרות

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי ושל סכומים אחרים לקבל ולשלם, לאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים, השפעת מודל פירעונות מוקדמים של משכנתאות, השפעת מודל פירעונות מוקדמים בפיקדונות הציבור והשפעת פריסת פיקדונות לפי דרישה, כשהם מהווים בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פקדונות לפי דרישה (עו"ש), ראה ביאור 14 א' בדוח הכספי.
- הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנובעים מפיקדונות לפי דרישה חושב בהתאם להנחות לגבי תקופות לפירעון המשמשות את הבנק לניהול סיכוני ריבית.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 14 א' בדוח הכספי.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים. לאחר השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה, ולאחר השפעת מודל פרעונות מוקדמים משכנתאות.
- ** סכומים לקבל ולשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, לאחר השפעה של ההתחייבויות לזכויות עובדים.
- *** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

חלק 7 - סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פיקדונות הציבור, ניצול מוגבר של קווי אשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 - "יחס כיסוי הנזילות", ואת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 "יחס מימון יציב נטו NSFR", המאמצות את המלצות ועדת באזל בנושא זה. כמו, כן הבנק פועל בהתאם לעקרונות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 - "ניהול סיכון הנזילות", בין היתר באמצעות מדדים כמותיים לניטור אחר מצב הנזילות, ביצוע תרחישי קיצון ועוד.

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024 עמד על 172% בהשוואה ל-161% בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024. הגידול ביחס נבע בעיקר מגידול ביתרות פיקדונות סטונאים (עפ"י הגדרת הוראת ניהול בנקאי תקין 221) מעל 30 יום בממוצע ברבעון.

השפעת מלחמת "חברות ברזל"

על רקע המלחמה והתמשכותה, התגבר חוסר הוודאות הגיאופוליטי ופרמיית הסיכון של המשק עלתה. ברמת המאקרו - המשק הישראלי מוסיף לגלות עמידות בהתמודדות עם אתגרי התקופה.

למלחמה השלכות כלכליות משמעותיות, המשפיעות על המשק הישראלי. על אף השיפור שנצפה בהתאוששות המשק, עדיין קיים חוסר וודאות משמעותי ועלייה ברמת הסיכון.

השינויים בשער החליפין, בשווקי המניות ובתשואות האג"ח הממשלתיות משפיעים באופן ישיר על סיכון הנזילות.

עם פרוץ המלחמה, מעורבותו של בנק ישראל בייצוב השוק המקומי נשאה פרי כאשר הודיע על תכנית למכירת דולרים (עד 30 מיליארד דולר), וכן, אספקת נזילות בשוק ה-SWAP (עד 15 מיליארד דולר) על מנת למתן את התנודות בשער החליפין. בנוסף, איפשר בנק ישראל גם לגופים מוסדיים לבצע מולו עסקאות ריפו בשקלים, על מנת להפחית מכירות בזק בשוק האג"ח.

ברבעון הראשון של 2024, הפחית בנק ישראל את שיעור הריבית במשק ב-0.25% לרמה של 4.5% בצעד שנועד להקל על המגזר העסקי והפרטי. להתפתחויות השונות, אשר ישפיעו על משך והיקף הלחימה, תהיה השלכה על ההתפתחויות הכלכליות. בפרט, התרחבות הלחימה לזירות נוספות, אם תהיה, צפויה להתבטא באופן שלילי מבחינה מאקרו כלכלית ולכן הבנק שומר על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל, מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות. הבנק ממשיך לבצע מעקב הדוק, ומבצע פעולות בקרה וניטור אחר יחסי הנזילות.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראו באור 8 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2024.

להלן פרוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע (LIQ1) :

א		ב
לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 30 ביוני 2024 *		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
92,983		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		1 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
6,109	97,820	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,503	30,053	3 מזה: פיקדונות יציבים
3,583	33,653	4 פיקדונות פחות יציבים
1,023	34,114	א4 פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
61,947	78,780	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח
956	3,823	6 מזה: פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
60,939	74,905	7 פקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
52	52	8 חובות לא מובטחים
4,394	31,304	10 דרישות נזילות נוספות
727	727	11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
3,668	30,578	13 קווי אשראי ונזילות
49	49	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
307	8,500	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
72,806		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
0	10	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
17,244	21,382	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
1,349	5,780	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
18,593	27,172	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
92,983		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
54,213		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
172%		23 יחס כיסוי נזילות

*במונחים של ממוצעים פשוטים של 74 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

א	ב	
לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 30 ביוני 2023 *		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
64,372		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		1 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
5,740	90,328	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,458	29,162	3 מזה: פיקדונות יציבים
3,411	32,144	4 פיקדונות פחות יציבים
871	29,022	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
56,827	69,642	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח
56,781	69,596	6 מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
46	46	8 חובות לא מובטחים
4,426	29,864	10 דרישות נזילות נוספות
825	825	11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
3,601	29,039	13 קווי אשראי ונזילות
36	36	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
328	11,034	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
67,357		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	62	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
17,428	20,866	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
1,775	7,405	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
19,203	28,333	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
64,372		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
48,154		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
134%		23 יחס כיסוי נזילות

*במונחים של ממוצעים פשוטים של 74 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

א		ב
לשלושת החודשים שנתיים		ביום 31 בדצמבר 2023*
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
76,328		
1	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HOLA)	
2	תזרימי מזומנים יוצאים	
3	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים	
4	מזה: פיקדונות יציבים	
4א	פיקדונות פחות יציבים	
5	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)	
6	מימון סיטונאי בלתי מובטח	
7	מזה: פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	
8	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	
10	חובות לא מובטחים	
11	דרישות נדלות נוספות	
13	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות	
14	קווי אשראי ונדילות	
15	מחויבויות מימון חוזיות אחרות	
16	מחויבויות מימון מותנות אחרות	
17	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים	
18	תזרימי מזומנים נכנסים	
19	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)	
20	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן	
21	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים	
22	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים	
23	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HOLA)	
24	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו	
25	יחס כיסוי נדילות	
76,328		
48,942		
156%		

*במונחים של ממוצעים פשוטים של 79 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

יחס מימון יציב נטו לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 222 (NSFR):

יחס מימון יציב נטו - NSFR, מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, אשר קובעת את אופן חישוב היחס כפי שנקבע ברפורמת באזל וו של ועדת באזל (BCBS). מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנדילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

מימון יציב זמין מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש הוא פונקציה של מאפייני הנדילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ-מאזניות.

החל מיום 31 בדצמבר 2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס מימון יציב נטו השווה או גדול ל-100%, על בסיס שוטף.

יחס המימון יציב נטו של קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2024 עמד על 149%, בהשוואה ל-150% ביום 31 במרס 2024.

הירידה ביחס נבעה בעיקר מהגידול באשראי לציבור במהלך הרבעון השני.

להלן פרוט רכיבי יחס מימון יציב נטו (NSFR) :

על בסיס מאוחד ליום: 30.06.2024				
א	ב	ג	ד	ה
ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון				
ללא מועד פרעון ⁽¹⁾	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
13,448			2,139	15,586
13,448			2,139	15,586
	90,974	5,707	1,604	91,710
	56,202	5,648	1,299	60,056
	34,772	59	305	31,654
	32,375	8,379	5,101	24,383
	3,699			1,849
	28,676	8,379	5,101	22,534
488	72,491	225	970	1,476
212				
276	72,491	225	970	1,476
				133,155
	85,588	2,455	16,383	1,554
	188			94
	29,605	12,329	73,711	77,766
	29			3
	10,785	3,353	2,931	6,225
	16,726	7,758	35,771	42,926
	734	30	790	866
	1,066	1,039	33,646	27,320
	477	472	11,654	8,050
	999	179	1,363	1,292
2,416	7,717	197	4,647	7,924
	910			774
353				141
280				42
1,783	6,807	197	4,647	6,967
	44,357			2,168
				89,506
				149%

1	פריטי מימון יציב זמין (ASF)
2	הון:
3	- הון פיקוחי
3	- מכשירי הון אחרים
4	פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
5	- פקדונות יציבים
6	- פקדונות פחות יציבים
7	מימון סיטונאי:
8	- פקדונות לצרכים תפעוליים
9	- מימון סיטונאי אחר
10	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
11	התחייבויות אחרות:
12	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
13	- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
14	סך מימון יציב זמין (ASF)
	פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
15	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
16	פקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
17	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם
18	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1
19	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
20	- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבוניות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי
21	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
22	- הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן
23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
24	- ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
25	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
26	נכסים אחרים:
27	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
28	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחו"זי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
29	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
30	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
31	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
32	פריטים חוץ מאזניים
33	סך מימון יציב נדרש (RSF)
34	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)

⁽¹⁾ פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית

על בסיס מאוחד ליום: 30.6.23					א	ב	ג	ד	ה
פריטי מימון יציב זמין (ASF)					ללא מועד פרעון ⁽¹⁾	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
1	הון:				12,451			2,354	14,806
2	- הון פיקוחי				12,451			2,354	14,806
3	- מכשירי הון אחרים								
4	פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:					83,073	6,450	1,476	84,961
5	- פקדונות יציבים					51,907	6,401	1,198	56,590
6	- פקדונות פחות יציבים					31,166	49	278	28,371
7	מימון סיטונאי:					27,085	4,363	5,330	20,494
8	- פקדונות לצרכים תפעוליים								
9	- מימון סיטונאי אחר					27,085	4,363	5,330	20,494
10	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית								
11	התחייבויות אחרות:				421	62,373	237	1,012	586
12	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו				150				
13	- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל				271	62,373	237	1,012	586
14	סך מימון יציב זמין (ASF)								120,847
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)									
15	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)					63,950	4,365	5,272	2,509
16	פקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות					185			92
17	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם					26,705	11,350	73,507	76,037
18	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1					104			10
19	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות					10,780	1,552	2,786	5,179
20	- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולשירותי סקטור ציבורי					14,521	8,764	36,578	43,008
21	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203					307	9	1,275	986
22	-הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן					1,029	965	33,268	27,044
23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203					455	443	11,158	7,702
24	- ניירות ערך שאינם בכשל ושאין כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה					271	69	875	796
25	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית								
26	נכסים אחרים:				2,698	10,722	208	5,300	9,573
27	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב								
28	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)				567	1,559			1,325
29	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו								417
30	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו				268				30
31	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל				1,863	9,163	208	5,300	7,801
32	פריטים חוץ מאזניים					46,282			2,197
33	סך מימון יציב נדרש (RSF)								90,408
34	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)								134%

(1) פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

על בסיס מאוחד ליום: 31.12.23					א	ב	ג	ד	ה
פרטי מימון יציב זמין (ASF)					ללא מועד פרעון ⁽¹⁾	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
1	הון:	13,213						2,376	15,589
2	- הון פיקוחי	13,213						2,376	15,589
3	- מכשירי הון אחרים								
4	פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:		87,514	6,288	1,424	88,954			
5	- פקדונות יציבים		55,927	6,243	1,134	60,195			
6	- פקדונות פחות יציבים		31,587	45	290	28,759			
7	מימון סיטונאי:		35,666	4,691	4,398	23,643			
8	- פקדונות לצרכים תפעוליים		3,366			1,683			
9	- מימון סיטונאי אחר		32,300	4,691	4,398	21,960			
10	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית	997	64,129	236	987	576			
11	התחייבויות אחרות:	723							
12	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	274	64,129	236	987	576			
13	- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל								
14	סך מימון יציב זמין (ASF)								128,762
פרטי מימון יציב נדרש (RSF)									
15	סך נכסים נדלים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HOLA)		79,051	3,452	8,691	2,907			
16	פקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות		491			245			
17	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם		30,981	8,499	71,308	74,321			
18	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נדלים באיכות גבוהה ברמה 1	57				6			
19	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נדלים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות		12,000	980	2,341	4,631			
20	- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי		17,511	6,442	34,685	41,674			
21	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203		428	6	1,251	1,030			
22	-הלוואות לדיוור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן		1,015	997	33,317	27,113			
23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203		457	435	11,061	7,636			
24	- ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב כנכסים נדלים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה	398		80	965	897			
25	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית								
26	נכסים אחרים:	2,503	8,080	207	4,785	8,407			
27	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב								
28	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)		1,265			1,075			
29	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	412				-			
30	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו	299				143			
31	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל	1,792	6,815	207	4,785	7,189			
32	פריטים חוץ מאזניים		44,987			2,182			
33	סך מימון יציב נדרש (RSF)								88,062
34	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)								146%

(1) פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נדלים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2023*	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	ממוצע לרבעון הדוח *	יתרה לתאריך הדוח	
76,308	82,135	92,692	89,092	נכסי רמה 1
13	12	274	479	נכסי רמה 2א
7	9	18	23	נכסי רמה 2ב
76,328	82,156	92,984	89,594	סך הכל HQLA

*במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ליליה קפלן

סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית

אלי כהן

מנהל כללי

רון לבקוביץ

יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח על הסיכונים: 15 באוגוסט 2024